

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kladóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Főorvosi hivatalunk.

— Egy orvos véleménye. —

Egyetlen egy városnak sincs oly elhanyagolt főorvosi hivatala, mint Szabadkának. Minden félreértés kikerülése végett előre is megjegyezzük, hogy ezért vád nem illeti meg sem a főorvost, sem a mostani tanácsot, mert hiszen keresve-keresvén sem találnának a főorvosi hivatal számára a mostani városi épületekben alkalmas helyiséget. A bajon azonban Szabadka egészségügyének érdekében — mégis kellene valahogyan segíteni.

Most a főorvosi hivatal egyetlen kis sötét szobában kénytelen meghuzódni. A főorvosnak, ha dijnokra van szüksége, a kiadó dijnokai közül kell egyet kölcsön kérnie s bizony boldog lehet, ha a kiadó nagy elfoglaltsága közepette átengednek neki néhány órai másolásra egy alkalmazottat. Legyünk őszinték és valljuk be, hogy ez a hivatalos helyiség nem is alkalmas arra, hogy az orvosok kifogástalanul teljesíthessék egészségügyi feladataikat, jobban mondva kötelességeiket.

Külön szobájának kellene lennie a főorvosnak, külön az inspicáló orvosnak, külön a segédsemményzetnek. Kellene egy rendelő-szoba és pedig minde nek előtt. Ebben vizsgálnák meg a szegény betegeket, akiknek így mindig rendelkezésére állhatna az inspicáló orvos s nem lenne kitéve annak, hogy a kerületi orvost kelljen neki órák hosszát keresni, akit valamely súlyos betegség bizony elszólíthat hazulról rendelő óráiban is. Ebben adhatnák az orvosok az első segítyt is. Kellene még egy orvosi könyvtár az elkerülhetetlenül szükséges orvosi vagy egészségügyi szakmunkákkal, törvényekkel és kormányrendeletekkel, mert hiszen azt csak nem kívánhatja senki, hogy

mindezt az orvosok a fejükben hordják.

De nélkülözhetetlen a főorvosi hivatalban egy labororium a piacvizsgáló szerekkel. Ilyen most nincs, úgy hogy a piacvizsgálatot az orvos sokszor a legjobb akarata dacára sem foganatosíthatja úgy, hogy a közegészségügy érdeke meg legyen védve. Sok panasz hangzik el az élelmiszerek hamisítása és a hamisított élelmiszerek forgalombahozatala ellen. Mindezeket a panaszokat azonban megszüntetni addig nem lehet, míg az orvosoknak a piacvizsgáló szerek rendelkezésükre nem állanak. Most az orvos megtesz ugyan mindent, de maga sem biztos véleményében, mert nem áll rendelkezésére az az eszköz, mely kezeskedik a szakvélemény csálhatatlansága mellett.

Persze ezek a hiányok közismertek. A tanács csak úgy tudja, mint az orvosok. Egyelőre azonban ezen a bajon segíteni több okból nem lehet, s ezek között a legfőbb ok a megfelelő helyiség hiánya.

Ezért volna kívánatos, hogy megvalósuljon az a terv, melynek alapját Biró Károly dr. polgármester indítványa folytán a törvényhatósági bizottság közgyűlése megvetette. Ez az új városháza, melynek felépítése égető szükség már Szabadkán. Hiszen nemcsak a főorvosi hivatalnak nincs megfelelő helyisége; van más ügyosztály, mely éppen olyan helyiségszükében szenved most és az a helyiségszüké mindennap észrevehetőbb lesz, mert hiszen az ügymenet is napról-napra szaporodik.

Mindenesetre az volna a legjobb, ha a városháza építésének kérdését megoldhatnák, még mielőtt összejön az építéshez szükséges pénz, mert ez alighanem sok időbe fog még kerülni.

Szabadka közgyűlése.

Mint már jeleztük, Szabadka törvényhatósági bizottsága f. hó 31-én tartja augusztus havi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következő tárgyakat:

Polgármester jelentése a közigazgatás július és aug. havi állapotáról. A m. kir. belügyminiszter leirata, melylyel a közgyűlés 278. sz. határozatának a meg nem szavazott adók behajtása és beszolgáltatása és a meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására vonatkozó részét megsemmisíti. Belügyminiszteri körrendelet a sztrájkok és bojkottoknak vis major gyanánt való elismerése tárgyában. Szeged város közönségének megkeresése katonai zenekaroknak egyházi körmeneteknél való mellőzése tárgyában. György Endre földmivelésiügyi miniszter leirata kineveztetése tárgyában. Nógrád vármegye meghívója a Széchenyi rendi országgyűlés 200 éves évfordulója alkalmából tartandó ünnepélyre. Jets Lajos kérvénye 3 havi szabadság iránt. Czucz Ferenc kérvénye 3 havi szabadság iránt. Prokesch Ignác gimnáziumi tanár kérvénye nyugdíjaztatása iránt. Tanács javaslata a csordaközi út szabályozása tárgyában (harmadszori szav.). Tanács javaslata a csantavéri uradalmi földből 124 hold földnek 25 évre történt haszonbérbeadása tárgyában. Tanács javaslata a törvényszék szegedi uti oldalának aszfalt járdával való ellátása tárgyában. Tanács javaslata a Putri-laktanya előtt egy ártézi kút furatása tárgyában. Tanács javaslata a Pest-szálloda kibővítése és átalakítása tárgyában. Egy gimnáziumi helyettes tanári állás betöltése. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri leirat a gimnázium tanári kara ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat tárgyában. Tanács javaslata a keresk. tanonciskolai izr. hitoktató javadalmazása tárgyában. Szabályrendelet-tervezet a népiskolai tanítók szabadságolása és helyettesítésére vonatkozólag. A József-szanatorium-egyesület megkeresése az egyesületbe való belépés iránt. A szt. Ferenc-rendiek kérvénye a templomuk kiépítéséhez való hozzájárulás iránt. Webel János gimn. tanár nyugdíjaztatása.

Nem tartják bent a tartalékosokat.

A honvédelmi miniszter tegnap rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben tudatta, hogy a fegyvergyakorlatokra behívott tartalékosokat a gyakorlatok letelte után tovább bentartani nincs szándékában. És ez természetes is. A kormány felelősségének tudatában ily törvényteleniséget nem követhet el. S hogy mégis oly határozott formában elterjedt ez a hír, azt csak a koalíció tervszerű ijesztgetéseinek köszönhető az ellenzék ugyanis ezzel is több okot akart felhozni, hogy engedetlenségre bírja a behívott tartalékosokat. A honvédelmi miniszter e legutóbbi rendelete oly világos, hogy rosszakarattal is lehetetlen félremagyarázni. A rendelet szóról-szóra következőképen hangzik:

Ertesítem a törvényhatóságot, — hogy a véderőről szóló törvény végrehajtása tárgyában kibocsájtott utasítás e részét illető rendelkezéseinek megváltoztatásával elrendeltem, hogy a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. törvény cikk 25. §-ának a) pontja értelmében a további rendeletemig postai uton történék.

Az ezzel kapcsolatban felmerült kérdések folytán, főleg az ebben a tekintetben elterjedt téves nézetek és alaptalan aggodalmak eloszlatása céljából megjegyzem, illetőleg kijelentem, hogy a meghatározott időtartamu fegyvergyakorlatokra beidézett tartalékosok és póttartalékosok önként értetődőleg csak a fegyvergyakorlatokra és azok tartamára lettek behíva, és így az illetőknél ebből az alkalomból a katonai szolgálatra leendő törvényellenes visszatartásról szó sem lehet.

Budapest, 1905. évi augusztus hó 14. napján.

Bihar Ferenc
honvédelmi miniszter.

A körrendelet tegnap érkezett be a város iktató hivatalába.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1905. aug. 22.

Itt Budapesten az ischli események izgatják a politikai kedélyeket. Délig azonban csak az az egyetlen tény vált ismeretessé, hogy a felség Fejérváryt kihallgatáson fogadta. Mindaz, amit az ischli miniszterjárásról a lapok eddig elírnak, merő találgatáson alapul. Biztosat majd csak akkor tudnak, ha Fejérváry Géza báró visszaérkezik Budapestre és az ischli megállapodások külsőleg is érzékelhető intézkedések révén nyilvánvalóvá válnak. Ma a Pester Lloyd azt a szenzációs hírt kapja Bécsből

Minden üzlet

a mely szép csinos és hatásos

reklámokat

akár az forduljon teljes bizalommal

Kladek és Hamburger

Villamerőre berendezett könyvnyomdája.

hogy a házat szeptember 15-én felozlatják.

Mint most minden hir, ugy ez is kombináción alapul. A mai nappal élénkebbé vált a politikai élet a fővárosban és már a déli órákban igen számos szabadelvű képviselőt láttunk, akik a holnapi értekezletre rándultak fel Budapestre. Az új disszidensek ma délután öt órakor találkoztak a Pannónia szállóban. Határozatot azonban csak a holnapi értekezleten hoznak.

* * *

Ischlből táviratozzák a Bud. Tud. nak: Ő Felsője a király, aki ma hajnalban vadászatot volt, visszatérése után 10 órától fogva a következő személyiségeket fogadta ebben a sorrendben: Pitrech közös hadügyminisztert, Fejérváry Géza báró magyar miniszterelnököt. Gautsch báró osztrák miniszterelnököt és Goluchowski gróf közös külügyminisztert. A kihallgatások déli 12 óra utánig tartottak. Burián báró közös pénzügyminiszter is ide érkezett.

Délutánra Kosel dr. osztrák pénzügyminiszter érkezése is jelezve van, aki az Erzsébet szállóban szobát rendelt. Fejérváry Géza báró miniszterelnök tudvalevőleg a pénzügyi tárcát is kezelvén, délután a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter és az összes közös miniszterek Ischlben lesznek; hogy azonban közös miniszteri értekezletre kerülni fog-e a sor, az még kétséges.

Hatvanköt csendőr egy gyilkos ellen.

A rablóvilág romantikáját elevenítette fel Ujlaki Zsigmond, a szalárdi rablógyilkos, a ki — mint lapunkban megirtuk — Kovács Mihály farmosi parasztagdát és János fiát éjjel orozva agyonlőtte s szekerüket elrabolta.

Ujlaki Zsigmond ellen, a ki különben biharfélegyházai parasztember, mikor köztudomású dolog lett, hogy ő követte el a rémes rablógyilkosságot valóságos hajsza indult meg. Mikor a vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosságot Ujlaki követte el, előbb a szalárdi járásparancsnokság csendőrei nyomoztak. Éjt, napot egygyé téve dolgoztak, de a vakmerő betyár kijátszotta éberségüket. A csendőrség tudta, hogy Ujlaki Zsigmond éjjelenként haza jár Bihar-Félegyházára. Folyton lestek reá, de kézrekeríteni nem lehetett. Ujlaki Manlicherrel járt s a Manlicher folyton töltve volt.

Pénteken este értesítette a lányát, a ki Bihar-Félegyházán lakik, hogy ennalóért megy haza. A csendőrség erről tudomást szerzett és lesbe állott az Ujlaki porta pitvarában. Vagy két óra hosszáig várták a csendőrök Ujlakit a ház pitvarában, de nem jött. Végre is a csendőrszervező bement a szobába. Ott már üressen állott az asztal, az élelmiszereknek nyoma sem volt.

— Hol vannak az ennalók? — kérdezte a csendőr a leányt.

— Már itt volt édesapám, mondotta a leány és elvitte az ennalókat.

Olyan ügyes volt Ujlaki, hogy a legéberebb csendőri felügyeletet is kijátszotta. Ugyanaznap éjjel háromnegyed 3 órakor ismét visszament

Ujlaki a leányához. A csendőrök észrevették, hogy Ujlaki behatolt a házba. Utána lőttek. Ujlaki átugrott a palánkon és visszalépett a csendőrökre. Valóságos harc fejlődött ki Ujlaki és a csendőrök között. 50 — 50 lövést váltottak. A csendőrök Kropacscekből lőttek, Ujlaki Manlicherből. Egy lövés sem talált s a rablógyilkos elmenekült.

A félegyházai csendőrsparancsnok pénteken letartóztatta Ujlaki feleségét. Ujlaki ezt megtudta. Még az nap beizent a kisbírótól Félegyházára, hogy ha a csendőrök estig szabadlábra nem helyezik feleségét, cimboráival együtt felgyújtja a falut. Az izenetet egy pillanat alatt megtudták Félegyházán s valóságos rémület fogta el a falut. Valósággal könyörögtek a csendőröknek, hogy bocsássák szabadon Ujlaki feleségét. A csendőrök végül is este 7 órakor szabadlábra helyezték az asszonyt.

Egyik este óriási meglepetés érte a félegyházaiakat. Ujlaki Zsigmond kezében a Manlicher fegyverrel megjelent a kocsma előtt Óriási meglepetés fogadta, mire ő mogorván csak annyit szólt:

— Hátrább, mert töltve van.

Néhány percig diskurált a félegyházaiakkal — aztán eltűnt.

A csendőrség végre is megsokalta Ujlaki vakmerőségét. Szombat délután fél 6 órakor Deák csendőrfőhadnagy vezetésével 62 csendőr ment ki Szalárdra, onnan Biharfélegyházára. Deák egészen új mederbe terelte a csendőrök művelését. Az erdő és tengeri áttörésekre fektetett különös súlyt. Este 8 órakor, a mikor a csendőrök felállottak, jelezték Deák főhadnagynak, hogy Ujlaki Vajda felől jön Bihar-Félegyházára. Ujlaki a temető felé vette útját s mikor erről a csendőrök értesültek, a temetőt teljesen bekerítették. Ki volt adva a jelszó, hogy Ujlakit élve-halva kézre kell keríteni.

Ujlaki Zsigmond fél 11 órakor a temető melletti tengeri vetés bal oldalán át jött s bement a temetőbe. Ott az édes anyja sirjához ment, a hol leült pihenni. A hogy ott pihent a sötétben, észrevett egy csendőrt, a mint a temető mellett lesben feküdt.

Ujlaki azonnal revolverből rálőtt a csendőrré, de golyója nem talált. A csendőrök a lövésre zárt sorokban vonultak a temető felé. A gyűrű mindjobban szorult Ujlaki körül s néhány perc múlva Ujlaki látta, hogy elveszett. Ekkor betakaródzott a Kovács Mihálytól ellopott subába s az édesanyja sirján szájba lötte magát. A golyó 13 milliméterre hatolt be a szájába s Ujlaki azonnal meghalt.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Országos vásár. Augusztus 27 és 28-án Zomborban.

Augusztus 27. Az ipartestületi daláda hangversennyel egybekötött táncmulásága a városligetben.

Országos vásár. Szeptember 3. 4. 5.

Szeptember 8. 9. 10. A VII. országos iparegyesületi gyűlés Szabadkán.

— **Uj albirák.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy őfelsége Demeter Jánost, a szabadkai királyi törvényszéktől a szegedi táblához berendelt bírósági jegyzőt a nagybecskereki járásbíróhoz Gramling Kornél szabadkai törvényszéki jegyzőt pedig a nagybecskereki törvényszékhez albirókká nevezte ki.

— **Nyugdíjba vonuló tanárok.** Főgymáziumunk két derék tanára akar megválni az idén nemes hivatásától, az ifjuság tanításától. Mindkettő élvezni akarja a hosszú és fáradságos működés után az igazán jól kiérdemelt nyugalmat. Főgymáziumunk e két tanára: Prokesch Ignác és Webel János. Mindkét tanár nyugdíj ügyében az augusztus 31-iki közgyűlés határoz.

— **A szabadkai országos iparkongresszus.** A szabadkai általános ipartestület tegnap rendkívüli közgyűlést tartott Pausits János elnökelete alatt, amelyen a marcali ipartestület átiratát tárgyalták. A marcali testület arra kéri a szabadkaiakat, hogy képviselőre szabadkai iparost jelöljön ki. E kérelem alapján a marcali ipartestület képviselővel Horváth Sándor helybeli kosárfonót bízták meg.

— **Baja az iparos kongresszuson.** A bajai ipartestület elnöksége, mint onnan írják, felkérte dr. Rajk Aladárt, a város országgyűlési képviselőjét, hogy a szabadkai országos iparos kongresszuson a bajai ipartestület képviselőjében megjelenjen. Dr. Rajk a képviselőt elfogadta.

— **Változás a szegedi üzletvezetőségénél.** Váratlan változás történt a szegedi üzletvezetőség vezetésénél. Uhlaryk Béla főfelügyelő üzletvezető két éves eredményes működés után áthelyeztetett a debreceni üzletvezetőség élére és szegedi üzletvezetővé Stelczel Frigyes főfelügyelő h. üzletvezetőt nevezte ki a kereskedelmi miniszter.

— **A passzív rezisztencia.** Még mindig egyre érkeznek be városunk törvényhatóságához átiratok, amelyek a passzív rezisztenciára vonatkoznak. Ma Mosonvármegye átirata érkezett meg, melyben Mosonmegye törvényhatósága kissé elkésve bár, bizalmatlanságát fejezte ki az ujonnan kinevezett kormányának és megtagadta az önként felajánlott adó beszedését és az ujoncozást. Közben azonban arról is tudomást vett az átiró törvényhatóság, hogy a kormány az ily határozatokat megsemmisíti és egyúttal azt is elhatározták, hogy a megsemmisítést nem veszik figyelembe. Az átirat ma érkezett meg törvényhatóságunkhoz, de hogy mi célból küldték meg, azt elfelejtette megírni Mosonmegye törvényhatósága.

— **Gyámügyek elintézése.** A közgazgatási bizottság gyámügyi felelősségi hatósága 28-án, hétfőn Bezerédj István főispán elnökelete alatt ülést fog tartani.

— **A bajai céllövész társulat** ezúttal is hagyományoszerűen ünnepelte meg Szent István napját. Délben a lövész-kerületben diszebed volt, amelyen Tury Mátyás főlövész-mester mondta az ünnepi beszédet. Délután kurucünnepély színhelye volt a lövészkerület és a társulati tagok díjlövészete lett megtartva. Este a nagy teremben a bajai szép urhölgyek kuruc jelmezekben kuruc táncokat lejtettek. A kuruc világposta három díját Tury René, Fodor Margit és Kollár Vilma urleányok nyerték el.

— **Házasság.** Buchwald Herman helybeli kereskedő f. hó 29-én délelőtt fél 12 órakor az ujsziváci izr. templomban tartja esküvőjét Weisz Teréz kisasszonnyal.

— **Megfelebbezett véglegesítés.** A szabadkai izr. hitközség képviselőtestületének vasárnapi közgyűlésében hozott határozata ellen, mely szerint Lifschitz Gáspár főkántort véglegesítették, György Mór képviselőtestületi

tag a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felebbezést nyújtott be. A felebbezés folytán, mint értesülünk, mozgalom indult meg a hitközség kebelében, hogy a felebbezésben foglalt indokok alapján a hitközség tagjai e tárgyban rendkívüli közgyűlés összehívását kérik.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Az egyenetlenkedő házastársi élet keserítette el Faragó Lajosné III. körű szabómesternét annyira, hogy ma délután marólugot ivott. A 22 éves fiatal asszonynak több ízben volt férjével összeszólalkozása s a perpatvar ma újlag megisméltődött. Ezután szánta rá magát az elkésredett menyecske, hogy a viszálykodás elől a halálba menekül. A mentők még idejekorán kórházba szállították, hol a gyorsan alkalmazott gyomormosás folytán állapotában javulás mutatkozott.

— **Az ebdüh áldozata.** Megirtuk a napokban, hogy Szabó István csantavéri lakost, kin a víziszony jelei kezdtek mutatkozni beszállították a helybeli közkórházba. A szerencsétlen ember egész máig szenvedett mondhatlan kínok között. Az emberi szenvedésekhez szokott kezelő orvosok is a borzalom hangjain beszélnek a legkinosabb betegség lefolyásáról. A szegény Szabó István ma végre elesenedett, emberföltötti szenvedéseitől megszabadította a megváltó halál.

— **Tűzesetek.** Ma délelőtt a Kosuth-utcai Vojnits Máté-féle palotában kéménytűzet jeleztek, amit azonban a kivonult tűzoltók nem állapíthattak meg, mert a tűzriasztást csupán az erős tüzelés folytán kitóduló sűrű füst okozta. Délután 3 óra tájban a Bajai uton felcsapó lángokra tette figyelmessé a toronyőr tűzoltóinkat. A tűz akként keletkezett, hogy egyik bajai uti lakos az udvarán levő sertésólból akarta a balhátat kipusztítani, s evégből szalmaréteget hintett az ólba, s a szalmát meggyújtotta. A felcsapó lángoktól az ől teteje tüzet fogott, de idejekorán elfojtották.

— **Holdas Antal az ügyészségnél.** A Rádics-féle betörés tettesét ma délelőtt a rendőrségtől átkísérték a kir. ügyészség börtönébe. A legnagyobb értékű ékszerek visszaszerzése végett, László Géza alkápitány a legközelebbi napok valamelyikén Grácba utazik, ahol a betörő azokat zálogintézetekben értékesítette. Így az összes kár, a melyet a nagyszabású betörés okozott, aligha rug többre 500 koronánál.

— **A csantavéri-uti rablógyilkosok.** Oláh-Simkó Istvánnak s bűntársainak bűnyüében a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája szakadatlanul folytatja a vizsgálatot. Most a letartóztatott rablóbandának Szabadka és környékén elkövetett dolgaira vonatkozólag folynak a kihallgatások. Több mint ötven embert, nagyobbrészt baromfikereskedőt hallgatott ki a vizsgálóbíró azokra a vakmerő rablótámadásokra vonatkozólag, melyeket Kardvány Dávid s társai a szabadkai országot mentén elkövettek. A vizsgálat a nagyszabású bűnyüben körülbelül november havában lesz befejezve s csak akkor kerülnek majd át a bűnyü iratai, amelyek már eddig is több mint 500 ivre rugnak, indítványtétel céljából a pestvidéki kir. ügyészséghez.

— **Vesztett macska.** Nagy izgatótságot okozott ma reggel a III. körű Pipa-utcában egy megdühödött macska. A járőkelőknek ugrott és

akit csak ért, megkarmolt. Három gyermeket már a rendőrségnél bejelentettek s még a mai nap folyamán a budapesti Pastauer-intézetbe szállítják őket. A macskát agyonütötték és boncolás végett átadták az állategészségügyi hatóságnak.

— **Megrugta a 16.** Csik Mátyás 32 éves kocist, aki ma délután a VI. körben egy lovat vezetett, a ló halántékán rugta. A mentők részeseztették az első segélyben. Állapota nem életveszélyes.

— **Ha jól és olcsón** akarjuk szükségletünket beszerezni, **cipő, kalap, fiu öltönyök, uri és női divat** ekkétekben, úgy forduljunk, a jóval **magnagyobbított Versenyáru üzlethez Szabadka, papucs piac.**

Kosár- és Zsák- jegyeket

elszakíthatlan cartonból

bármily színben és alakban készít

Kldek és Hamburger

könyvnyomdája.

Véres harc egy szerkesztőségben.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap a Kassai Hirlapban „Hapták helyett Vigyázz!” cím alatt cikk jelent meg, amely arról szól, hogy egy Rosenfeld nevű kiszolgált csendőr, aki most mint tartalékos van bevonulva, Habt acht helyett Vigyázz-zal vezényelt, amikor Borcic nevű hadnagy a legénységi szobába lépett. Erre a hadnagy állítólag összeszidta Rosenfeldet és ezredkihallgatásra vitte.

Ma reggel 10 órakor megjelent a Kassai Hirlap szerkesztőségében Borcic hadnagy Sártory nevű hadnagy társával és a szerkesztőt keresték. Seress Imre mutatkozott be és a hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy ő vállalja a felelősséget a tegnap közölt Borcic nevével összefüggő hírért. A hadnagy erre állítólag így szólott Seresshez:

— Hogy meri maga az én nevet kiírni anélkül, hogy odatenné ur?

Ezzel a szerkesztőt arculütötte. A szerkesztő a hadnagyot visszavágta, amiből dulakodás támadt, miközben mindketten a földreestek.

Mikor Seress azt látta, hogy a hadnagy kardot ránt, revolvere után nyult és a hadnagy vagdalkozására elsütötte fegyverét. A golyó Borcic hadnagy kardszijáról visszapattant. A nyomdászemélyzet a dulakodásra bejött a szerkesztőségbe és látva a dulakodást, segítségére sietett a szorongatott szerkesztőnek és eközben egy Klein Lipót nevű nyomdász egy festékes dobozt vágott Borcic fejéhez.

Ebben a percben Sártory hadnagy a ki Borciccal együtt jött a szerkesztőségbe, társa védelmére maga is kardot rántott és Klein hasába döfte. Időközben értesült a rendőrség a verekedésről és csakhamar értesítették a mentőket is, a kik sietve

jöttek a helyszínére és sikerült a feleket szétválasztani. Kleint és Borcicot kórházba szállították. Klein sebe életveszélyes, Borcic könnyebb sérülést szenvedett csak. Seress szerkesztő fején és kezén kapott több kisebb vágást.

Az eset városzerte nagy izgalmat keltett. Az újságírók ma délután 1 órakor ülésre gyűltek össze, hogy tanácskozzanak az ügygel szemben követendő eljárásról.

TÁVIRATOK.

Az orosz alkotmány.

Pétervár, aug. 22. A Laffan-ügynökség jelenti: Tegnap éjjel 13 kiváló szabadelvű embert, köztük 2 egyetemi tanárt letartóztattak. A letartóztatás oka, hogy annak gyanúja keveredtek, hogy a birodalmi дума választása alkalmával nagy agitációt akartak szervezni szabadelvűjelöltek érdekében.

Varsó, aug. 22. A birodalmi dumáról szóló cári ukáz elkeseredésnél más hatást nem keltett, A közönség oly kevésse érdeklődik iránta, hogy a külön kiadásokat, melyek róla szölkak, nem is vásárolták; a kérdést még megvitatásra sem tartják érdemesnek, legfeljebb megvető vállvonogatással beszélnek a dumáról és a manifesztumról.

Pétervár, aug. 23. A rendőrség tegnapelőtt a Pétervár közelében fekvő udennaja nevű nyaralóhelyen letartóztatott tizembert. A letartóztatottak között van Miljukov történetíró és publicista. Brand mérnök és tanár, több más író és mérnök.

A svéd-norvég konfliktus.

Krisztianis, aug. 22. A norvég kormány ma értekezletet tartott. Hir szerint a kormány azon a véleményen van, hogy a svéd kormány kérdésére azzal kell válaszolni, hogy kérjék meg Svédországot, hogy fogadja el a birodalmi egységre vonatkozó alaptörvények megszüntetését és járuljon hozzá tárgyalásokkal az unió-kérdés üdvös megoldásához.

A háboru.

Portsmouth, aug. 22. Witte megcáfolja azt a hirt, hogy Roosevelt elnök azt javasolta, hogy a függőben lévő vitás pontok eldöntésére választott bíróságot küldjenek ki. A felek elkészítették a jegyzőkönyveket, a melyeket a mai béketárgyaláson kölcsönösen előterjesztenek.

Berlin, aug. 22. Portsmuthból jelentik a Lokalanzeigernek: Azt hiszik, hogy a keddi konferenciát a jegyzőkönyv nagy terjedelme miatt szerdára halasztják s ezen a napon a konferencia végleg széjjel megy. Beszélnek, hogy Roosevelt meg fogja ujitani azt az indítványát, hogy Japán Sachalin-szigetet a hadikárpótlásnak megfelelő összegért az oroszoktól vásárolja vissza.

Egy intendáns szökése.

Eszék, aug. 22. Nusic Branisláv, az ujvidéki szintársulat intendánsa,

Szerbiába szökött. Nusicot az igazgatóság több szabálytalanság miatt felfüggesztette. A szintársulat ideiglenes vezetője Dobrinovics, a szintársulat komikusa. Nusic intendáns szökése nagy feltűnést kelt, mert Nusic a legtehetségesebb szerb színészek egyike.

Daltársulatok versenye.

Zimony, aug. 22. A pancsovai dalegyesület által rendezett versenyben 11 jelentkező daltársulat közül kettő visszalépett. Kilenc versenyző közül az első díjat (ezüst babékoszoru) a temesvár-gyárvárosi zene-és dalegyesület, a másodikat (ezüst kürt) a Vevac nevű pancsovai dalegyesület, a harmadikat (ezüst kehely) a Frohsinn ujvidéki daltársulat nyerte el. A verseny késő éjszaka ért véget, A monstre hangversenyen összesen 23 dalegyesület vett részt.

TANUGY.

Értesítés. A belterületi községi elemi iskolákban az 1905—906. tanévre szóló iratkozások szeptember hó 1., 2., 4., 5. és 6. napjain, naponként d. e. 8 11 és d. u. 3—5 óra között eszközöltetnek. A rendes tanítások szeptember hó 9-én kezdődnek. Az ismétlő-iskolái iratkozások ugyancsak a fenti napokon eszközöltetnek.

Beiratások. A helybeli izraelita hitközség iskolaszéke ezennel közhirre teszi, hogy az izr. elemi népiskolában a beiratások az 1905—6-ik tanévre f. évi augusztus hó 30. és 31-én, továbbá szeptember hó 1. és 3-ik napjain d. e. 8—12 óráig fognak teljesíteni. Dr. Csillag Károly isksz. elnök, Salver Samu isksz. jegyző.

REGÉNY OSARNOK.

A HÁREMNO.

Irta: Dugovich Imre. 10

Olga tekintete a feléje rohanó lángtengerre meredt. Most a távolban új lángözön csapott az égnek esett vissza a földre, és ömlött szét a földön egyre szélesebb, óriásabb mederbe. Olga remegni kezdett a fenségeseen rémséges látványra. Kálmán mellette állt, s a leány remegését észrevéve, mintegy bátorításul, beszélni kezdett:

— Lásza grófnő, ez a mi különlegességünk. Mi itt az alföldön nem emberekkel hajtatjuk föl a vadat, hanem magával a természet elemeivel. Hanem azért nincs mitől félnie. Jöjjön kérem a társaság után, mert tíz perc multán százával ejtheti el a vadászsákmányt. Csak így gyalogosan menjünk. Ha a szél szeszélyeskednék s olyan helyre csapná a lángtengert, ahova gyalogszerrel nem érhetnénk el, akkor majd lóháton futunk versenyt a lángözönnel.

Olga még mindig nem ocsudott föl meglepetéséből. Néhány lépést tett, s azután ismét megállt.

— Grófnő, biztatta Kálmán, amit lát, abban semmi különös sincs. Minden évben le kell égetni a nádas, s ez itt nálunk, így husvétján, olyan megszokott dolog, akárcsak a szántás.

Még egy biztatás, s Olga grófnő bizonytalan járással kísérté Kálmánt az előre siető férfiak után. Minél közelebb értek a nádashoz, annál

siketitőbb lett a lángözön zugása, mely néha-néha mint a tűzhányó kráterének tüze csapott föl az égig, verte szét a füstfelhőt s világosította meg felragadott tüzcsóváival a magasságot. Ilyenkor a kisebb-nagyobb szárnyasok rémülten sipogó, hápogó, vijjogó szölkait láthatta meg a vadász. Mikor azután a magasban kialudtak a csóvak, a lángtenger rohanó zugását, mint a levegőben röpködő ismeretlen lények vijjogása kísérté a menekülést kereső szárnyasok zaja.

A nádas széléhez érve egy kis menyét, néhány zyl rohant el lábaik előtt. Az előbbre álló férfiak lövöldözése jelezte, hogy akadtak már zsákmányra. Most két fehér agár kergette Kálmán és a két grófnő felé a nádas ravasz lakóját, a rókat. Lehetetlen lett volna elhibázni, de egyik sem nyult a puskához. A vakon rohanó róka közelükbe érve lett csak figyelmes s fordult rémülten a tanya felé, de erről az oldalról meg az agarak szoritották vissza. A másik percben a megrémült vad visszafordult az égő nádasba, hogy üldözői elől a tűzhálba menekedjék.

Ezen a részen most már nem maradhattak meg a hősegtől. Kálmán elővezettette a lovakat, s az egész társaság előre vágatott, hogy a nádas távolabb eső részein üzhessen szenvedélyét. A két grófnőnek eszébe se jutott, hogy vállalkról fegyvereiket leemeljék. A vágató társaság úgy tűnt föl a lángtenger fényétől vöröstre festett, s az apró denevérekhez hasonló, elégett, sásfoszlányoktól telített levegőben, mint a gyeneha tüze elől menekülő kis csapata. A nádasnak messze eső tulsó szőlén, egymástól bizonyos távolságban, egymásután gyultak ki a lángoszlopok.

Öt pernyi vágatás után megállhatott a társaság. Hátra fordultak. A lángtenger már beláthatatlan területet árasztott el. A menekülő vadakat lóhátról ejthették el. Most az égő tenger szélén a boszorkányszél tüztölcserént csavart fel a magasba, ahol egy vijjogva repülő réti sast kapott el. A hatalmas állat égő szárnyakkal hullott végig a tölcseren le a tüztengerbe. Néhány perc mulva itt is türhettelen lett a hőség. Vágtattak följobb, s álltak meg ismét, hogy a gyehennától üzött vadak félelmének egy-egy lövéssel vessenek véget. Máté ritkán lött, de ha lött, mindig nemes vizisárnyas hullott eléje, azok közül való, aminők most már csak régi vadászemlékekben élnek a Bácskában.

Folyt. köv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

**Nov. I-jére
öt szobás modern**

úri lakás

kerestetik, — lehetőleg földszintes ház legyen

kerttel.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér vastag betűkből 6 fillér Leckisebb hirdetés 30 fillér

Eladó. Egy jó női kézimunka kereskedés forgalmu gouverirozással, elutazás végett, minden elfogadhat áron eladó. Bővebbet a kiadóban.

Wesselényi-utca 298-ik szám alatt egy ujonnan épült ház több lakással egyenlő, esetleg az egész ház is bérbe adandó vagy eladó. Rezsuk Kovács Boldizsár

Eladó ház. Fűszerkereskedésnek vagy kocsmanak igen alkalmas ház, mely áll 2 szoba, konyha, pince és szükséges mellék helyiségből, jutányosan eladó. Bővebbet IV. kör, Párdics-utca 348. szám alatt.

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cim Fazekas János férfinéz VI. kör, Tompa-u.

Intelligens uri házbán 2 tanuló teljes elátásra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi végzett önyve-lőnő, ki az írók pen is teljes jártassággal bír, bármily rodai alkalmasást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Főtérhez közel egy nagyobb udvari helyiség, mely alkalmas ipartelepnek kerestetik. Cim a kiadóban.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigarettá hűvelő főraktár. Nikotin men es egyiptomi papir 100 hűvelő egy doboz csak 9 kr, a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapir, írószér. Irodai felszerelések bámulatós ole-ók Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbjá az Antikváriumba.

Szabadka és Vidéke Takarékpénztár R.-t.

Meghívó.

A Szabadka és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság f. évi szeptember hó 4-én d. e. 9 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak azon megjegyzéssel, hogy — miután a f. évi augusztus hó 20-ára egybehívott közgyűléshez a tagok határozatképes számban meg nem jelentek — eme közgyűlés, az alapszabályok 58. § a értelmében, a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határoz. Szabadka, 1905. augusztus 21-én.

Az igazgatóság.

Tárgy: Az alapszabályok 5. §-ának — a részvénytőke 400.000 koronára leendő felemelése folytán szükségessé váltott — módosítása.

Árlejtési hirdetmény.

A sándori gör. kel. szerb hitközség árlejtést hirdet a lelkészi és iskolai lakásnak, továbbá az iskolának javítási munkálataira. Az árlejtés f. é. augusztus 27-én vasárnap délelőtt 7 órakor lesz megtartva a szerb iskolában. A kömüves, asztalos és ácsmunka 463 K 26 f-re van becsülve. Akik a munka elvállalását óhajtják, jelenjenek meg a kitűzött helyen és időben.

Szabadka, 1005. augusztus 20.

Egyházi Választmány.

VI. kör, Harmath-utca egy nagykiterjedésű utcára néző

ház

szabadkézből eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

A Széchenyi-téren

nagy úri lakás

fürdőszobával esetleg istállóval

november 1-től kiadó.

Tudakozódni lehet VI-dik kör, Széchenyi tér 99. sz. alatti Kemény-féle fűszerüzletben.

HIRDETÉSEK

Bácsmegyei Képes Naptár

részére jutányos árban

felvétetnek a

Bácsmegyei Képes Naptár kiadóhivatalában:

KLADÉK és HAMBURGER

könyvnyomdája

Szabadkán, edény-piac.

Gyümölcs és szőlő

csomagolópapir gyári árban

kapható

Kladék és Hamburger

könyvnyomdájában.

Nagy üzlethelyiség a Batthyány-utcában kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

A főtérhez közel

2-3 szobás lakást

keresek november 1-ére.

Cim a kiadóhivatalban.

Két elegánsan

BUTOROZOTT SZOBA esetleg istállóval,

a Kossuth-utca közelében

azonnal kiadó

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nagy bolthelyiség,

mely esetleg két üzlethelyiségnek is alkalmas,

I. kör, Értvös-n., a jelenlegi ügyvédi kamara épületében, november 1-től kiadó.

Bővebbet

dr. Szudárevich Benedek ügyvédnél.

Két deák egy szerb uri családnál teljes ellátásra

felvétetik. — Czime lapunk kiadóhivatalában.

Lakatos műhely átvétel!

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben Árpád-utca 158. sz. alatt évek óta fennálló jó hírnevű

néhai Fülöp Lajos-féle épület és lakatos műhelyt

átvettük és azt ujonnan átalakítva épület, mű és géplakatos műhelylyé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

Elvállalunk továbbá épületek és kutak jó karbon tartását évi átalányban. — Takarékpénztár tüzhelyek készítése.

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutányos árak által teljes megelégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmán

mű- és géplakatosok Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.

A honvéd-laktanya mellett egy négyszobás

uri-lakás

mellék helyiségekkel SIPOS KÁROLY házában nov. 1-re kiadó.

Eladó szőlő.

A várostól gyalog negyed órányira fekvő 7 1/2 kapa

halasi szőlő

főképen olasz rizling és csemegével beültetve és teljesen karózza, rajta egy lakházzal és budárházzal,

szabadkézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Üzlet kiárúsítás!

Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy a raktáron levő összes aruimat egészben vagy részben

minden elfogadható árban kiárúsítom.

A raktár áll: Szövet szoknya, blouse, karton, zephir, batist, mos- és szövoponyolák, gyermek-ruhák, női ing és kötenyek, továbbá szövet, mosó és batist kölmék, melyet méter számra is igen olcsón elárúsítok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Faragó M.

(Edénypiac.)

Lakás kiadó.

2 szoba, konyha, kamra, pince stb.

szept. 1-től kiadó.

V. kör, bajai-ut 282. sz.